

2	-----	ספרא
2	-----	ספרא על ויקרא א
2	-----	פסוק א
2	-----	פסוק ב
2	-----	פסוק ג
3	-----	פסוק ד
4	-----	פסוק ה
4	-----	פסוק ו
5	-----	פסוק ז
5	-----	פסוק ח
5	-----	פסוק ט
5	-----	פסוק י
5	-----	פסוק יא
6	-----	פסוק יב
6	-----	פסוק יג
6	-----	פסוק טו
6	-----	פסוק טז
6	-----	פסוק יז
7	-----	פסוק יח
7	-----	פסוק יט
7	-----	פסוק כ
8	-----	ספרא על ויקרא ה
8	-----	פסוק כא
9	-----	פסוק כב

ספרא

ספרא על ויקרא א

פסוק א

וידבר הקדים קריאה לדיבור. הלא דין הוא נאמר כאן דבור ונאמר בסנה דבור מה דבור האמור בסנה הקדים קריאה לדיבור. אף דבור האמור כאן הקדים קריאה לדיבור

(ב) לא אם אמרת בדבור הסנה שהוא תחלה לדברות. תאמר בדבור אהל מועד שאינו תחלה לדברות. דבור הר סיני יוכיח שאינו תחלה לדברות והקדים בו קריאה לדיבור

(ג) לא אם אמרת בדבור הר סיני שהוא לכל ישראל תאמר בדבור אהל מועד שאינו לכל ישראל. הרי אתה דן מבנין אב. לא דבור הסנה שהוא תחלה לדברות כהרי דבור הר סיני שאינו תחלה לדברות. ולא דבור הר סיני שהוא לכל ישראל. כהרי דבור הסנה שאינו לכל ישראל

(ד) הצד השווה שבהן שהן דבור ומפי קדש למשה והקדים קריאה לדיבור. אף כל שהוא דבור ומפי קדש למשה הקדים בו קריאה לדיבור

(ה) אי מה הצד השווה שבהן שהן דבור ובאש ומפי קדש למשה והקדים בהן קריאה לדיבור אף כל שהוא דבור ובאש ומפי קדש למשה נקדים קריאה לדיבור. יצא דבור אהל מועד שאינו באש ת"ל ויקרא וידבר הקדים קריאה לדיבור

פסוק ב

(ו) יכול לא היתה הקריאה אלא לדיבור זה בלבד ומנין לכל הדברות שבתורה ת"ל מאהל מועד כל שהוא מאהל מועד נקדים בו קריאה לדיבור

פסוק ג

(ז) יכול לא היתה הקריאה אלא לדיבור זה בלבד ומנין לכל הדברות שבתורה ת"ל מאהל מועד כל שהוא מאהל מועד נקדים בו קריאה לדיבור

(ח) יכול לא היתה הקריאה אלא לדברות בלבד ומנין אף לאמירות ולצוין. אמר רבי שמעון תלמוד לומר דבר וידבר לרבות אף לאמירות ולצוין

(ט) יכול אף להפסקות תלמוד לומר וידבר לדיבור היתה קריאה ולא היתה קריאה להפסקות

(י) וכי מה היו הפסקות משמשות ליתן ריוח למשה להתבונן בין פרשה לפרשה ובין ענין לענין והרי דברים קל וחומר.

ומה אם מי שהוא שומע מפי הקב"ה ומדבר ברוח הקדוש צריך להתבונן בין פרשה לפרשה ובין ענין לענין. על אחת כמה וכמה הדיוט מן הדיוט

(י) ומנין שכל הקריאות היו משה משה תלמוד לומר "ויקרא אליו אלהים מתוך הסנה ויאמר משה משה" שאין ת"ל ויאמר ומה תלמוד לומר ויאמר מלמד שכל הקריאות היו משה משה

(יא) ומנין שעל כל קריאה היה אומר הנני ת"ל "ויקרא אליו אלהים מתוך הסנה ויאמר משה משה ויאמר הנני". שאין תלמוד לומר ויאמר [הנני] ומה ת"ל "ויאמר הנני" מלמד שעל כל קריאה וקריאה היה אומר הנני

(יב) משה משה . אברהם אברהם . יעקב יעקב . שמואל שמואל . לשון חבה . ולשון זירוז . דבר אחר משה משה הוא משה עד שלא נדבר עמו . הוא משה משנדבר עמו

פסוק ד

אליו . למעט את אהרן . אמר רבי יהודה בן בתירה י"ג דברות נאמרו בתורה למשה ולאהרן וכנגדן נאמרו י"ג מיעוטין ללמדך שלא לאהרן נאמר אלא למשה שיאמר לאהרן

(ב) ואלו הן ובבא משה אל אהל מועד לדבר אתו . וישמע את הקול מדבר אליו . וידבר אליו . ונועדתי לך . ודברתי אתך . אשר אועד לכם שמה לדבר אליך שם . ביום צוותו . את אשר צוה ה' אל משה . את כל אשר אצוה אותך אל בני ישראל . ויהי ביום דבר ה' אל משה בארץ מצרים . ואלה תולדות אהרן ומשה ביום דבר ה' אל משה בהר סיני . ויקרא אל משה וידבר אליו

(ג) מיעט את אהרן מדברות הר סיני . באהל מועד מהו אומר ויקרא אל משה מיעט את אהרן מדברות אהל מועד

(ד) רבי יוסי הגלילי אומר בשלשה מקומות נאמרה בתורה דבר למשה . בארץ מצרים . בהר סיני . ובאהל מועד . כל התורה כולה . בארץ מצרים מהו אומר ויהי ביום דבר ה' אל משה בארץ מצרים מיעט את אהרן מדברות ארץ מצרים . בהר סיני מהו אומר ואלה תולדות אהרן ומשה ביום דבר ה' אל משה בהר סיני . מיעט את אהרן מדברות הר סיני באהל מועד מהו אומר ויקרא אל משה מיעט את אהרן מדברות אהל מועד דבר אל משה ולא לאהרן

(ה) רבי אלעזר אומר ונועדתי שמה לבני ישראל ונקדש בכבודי . עתיד אני להיות ועד להם ולהתקדש בהן . אימתי היה זה יום שמיני למילואים שנאמר וירא כל העם וירנו ופלו על פניהם . או אינו אלא ליתן להם יעידה לדברות תלמוד לומר ונועדתי לך לך היתה יעידה ולא היתה יעידה לכל ישראל

(ו) אוציא את ישראל שלא כשרו לעלות בהר . ולא אוציא את הזקנים שכשרו לעלות בהר . אוציא את הזקנים שלא נראו בדבור עם משה . ולא אוציא את בני אהרן שנראו בדבור עם משה . אוציא את בני אהרן שלא נתודעו עם משה בדבור . ולא את אהרן עצמו שנתוועד עם משה בדבור ת"ל אשר אועד לך . לך היתה יעידה ולא היתה יעידה לכולם

(ז) או אוציאם מן היעידה ולא אוציאם מן הדברות . ת"ל ודברתי אתך . אוציא את בני אהרן ולא אוציא את אהרן עצמו . ת"ל לדבר אליך . עמך היה הדבור ולא היה הדבור עם כולם

(ח) יכול לא היו שומעין את הדבור אלא היו שומעין את הקול . ת"ל קול לו . אוציא את כל ישראל . ולא אוציא את הזקנים . אוציא את הזקנים ולא אוציא את בני אהרן . אוציא בני אהרן . ולא אוציא את אהרן עצמו תלמוד לומר קול לו

(ט) אוציא את כלם ולא אוציא את מלאכי השרת שאין משה יכול להכנס לתוכן עד שיקרא. תלמוד לומר קול לו קול אליו. משה היה שומע את הקול ואין כל אלו שומעין את הקול

פסוק ה

(י) מאהל מועד מלמד שהיה הקול נפסק ולא היה יוצא חוץ מאהל מועד. יכול מפני שהיה נמוך ת"ל וישמע את הקול שאין ת"ל הקול ומה ת"ל הקול הקול המתפרש בכתובים.

ומהו המתפרש בכתובים "קול ה' בכח קול ה' בהדר קול ה' שובר ארזים וישבר ה' את ארזי הלבנון. קול ה' חוצב להבות אש" א"כ למה נאמר מאהל מועד מלמד שהיה הקול נפסק ולא היה יוצא חוץ לאהל

(יא) כיוצא בדבר אתה אומר וקול כנפי הכרובים נשמע עד החצר החיצונה יכול מפני שהיה הקול נמוך ת"ל כקול שדי בדברו בסיני וא"כ למה נאמר עד החצר החיצונה אלא כיון שהיה מגיע עד החצר החיצונה היה נפסק

(יב) מאהל מועד יכול מכל הבית ת"ל מעל הכפרת. אי מעל הכפרת יכול מעל הכפרת כולה. ת"ל מבין שני הכרובים דברי רבי עקיבא אמר ר' שמעון בן עזאי איני כמשיב על דברי רבי אלא כמוסיף על דבריו הכבוד שנאמר בו הלא את השמים ואת הארץ אני מלא ראה חיבתן של ישראל להיכן גרמה לכבוד הזה כלומר דחק להיות מדבר מעל הכפרת מבין שני הכרובים.

רבי דוסא אומר הרי הוא אומר כי לא יראני האדם וחי בחייהם אינן רואים אבל רואים במיתתן וכן הוא אומר לפניו יכרעו כל יורדי עפר ונפשו לא חיה.

ר"ע אומר כי לא יראני האדם וחי אף חיות הקדש הנושאות את כסא הכבוד אינן רואות את הכבוד אמר רבי שמעון איני כמשיב על דברי רבי אלא כמוסיף על דבריו כי לא יראני האדם וחי אף מלאכים שחיים חיי העולם אינן רואין את הכבוד

פסוק ו

(יג) לאמר אמור להם דברי כבושים בשבילכם מדבר עמי שכן מצינו שכל ל"ח שנה שהיו ישראל כמנודים לא היה מדבר עם משה שנאמר "ויהי כאשר תמו כל אנשי המלחמה למות וידבר ה' אלי".

דבר אחר לאמר צא ואמור להן והשיבני ומנין שהיה משה יוצא ומדבר עמהם שנאמר "ודבר אל בני ישראל את כל אשר יצוה".

ומנין שהיה משה משיב את הדברים לפני הגבורה תלמוד לומר "וישב משה את דברי העם אל ה'".

אלעזר בן אחוי אומר יכול היה מדבר עמו לצורך עצמו תלמוד לומר "לאמר" לאמר לישראל בשביל ישראל היה מדבר עמו ולא היה מדבר עמו לצורך עצמו.

דבר אחר לאמר צא ואמור להם והשיבני ומנין שהיה משה יוצא ומדבר עמהם שנ' "ויצא משה וידבר אל בני ישראל".

ומנין שהיה משה משיב דברים לפני הגבורה שנאמר וישב משה את דברי העם אל ה'

פסוק ז

בני ישראל סומכין ואין הגוים סומכין וכי איזו מדה מרובה מדת תנופה או מדת סמיכה מרובה מדת תנופה ממדת סיכה שהתנופה נוהגת בדבר שיש בו רוח חיים ובדבר שאין בו רוח חיים והסמיכה אינה נוהגת אלא בדבר שיש בו רוח חיים.

אם מעטתים מתנופה מרובה לא אמעטם מסמיכה מעוטה. אתה אומר בצד הזה נתרבה תנופה ונתמטעה סמיכה או בצד זה נתרבה סמיכה ונתמטעה תנופה שהסמיכה נוהגת בכל החוברין ואין התנופה נוהגת בכל החוברין.

אם מעטתים מתנופה מעוטה אמעטם מסמיכה מרובה. הא לפי שיש בתנופה מה שאין בסמיכה ובסמיכה מה שאין בתנופה צריך לומר דבר אל בני ישראל בני ישראל סומכין ואין הגוים סומכין

פסוק ח

(ב) בני ישראל סומכין ואין בנות ישראל סומכות. רבי יוסי ורבי שמעון אומרים הנשים סומכות רשות. אמר רבי יוסי אמר לי אבא אלעזר היה לנו עגל זבחי שלמים והוצאנוהו לעזרת הנשים וסמכו עליו הנשים לא מפני שהסמיכה בנשים אלא מפני נחת רוח של נשים.

פסוק ט

יכול לא יסמכו על העולות שאין העולות טעונות תנופה אבל יסמכו על השלמים שהרי השלמים טעונין תנופה.

תלמוד לומר ואמרת אליהם לרבות כל האמור בענין כשם שאין סומכין על העולות כך לא יסמכו על השלמים.

פסוק י

(ג) אדם . לרבות את הגרים.

פסוק יא

מכם . להוציא את המשומדים ומה ראית לומר כן אמור אדם לרבות המשומדים.

מכם להוציא את הגרים. אחר שריבה הכתוב מיעט תלמוד לומר בני ישראל מה בני ישראל מקבלי ברית. אף הגרים מקבלי ברית. יצאו המשומדים שאינן מקבלי ברית. אי מה ישראל בני מקבלי ברית אף המשומדים בני מקבלי ברית יצאו הגרים שאינם בני מקבלי ברית תלמוד לומר מכם.

ועכשו הא אל תאמר אלא מה ישראל מקבלי ברית אף הגרים מקבלי ברית יצאו המשומדים שאינן (בני) [מקבלי] ברית שהרי הפרו ברית וכן הוא אומר זבח רשעים תועבה .

פסוק יב

(ד) אדם כי יקריב יכול גזרה תלמוד לומר כי יקריב אינה אלא רשות.

פסוק יג

קרבן לה' כשיקדים הקדשו להקרבתו דברי ר' יהודה.

פסוק טו

(ה) רבי יוסי אומר כל מקום שנאמר קרבן אמור ביו"ד ה"א שלא ליתן פתחון פה למינין לרדות

פסוק טז

(ו) קרבן לה' בהמה יכול אף החיה שהיא קרויה בהמה שנאמר זאת הבהמה אשר תאכלו שור ושה וגומר איל וצבי וגומר תלמוד לומר בקר וצאן אין לך בבהמה אלא בקר וצאן.

יכול לא יביא ואם הביא כשר. משל למה הדבר דומה למי שאמר לו רבו לך והביא חטים והלך והביא לו חטים ושעורים הרי זה מוסיף על דבריו. תלמוד לומר בקר וצאן תקריבו ואין לך בבהמה אלא בקר וצאן בלבד הא למה זה דומה למי שאמר לו רבו אל תביא לי אלא חיטין הא אם הוסיף זה על החטים הרי זה עובר על דבריו

פסוק יז

(ז) מן הבהמה להוציא את הרובע ואת הנרבע. והלא דין הוא ומה אם בעל מום שלא נעבדה בו עבירה פסול מעל גבי המזבח הרובע והנרבע שנעבדה בהן עבירה אינו דין שיפסלו מעל גבי המזבח הרי שור שחרש עם החמור יוכיח שנעבדה בו עבירה וכשר על גבי המזבח

(ח) לא אם אמרת כשחרש שור עם החמור שאינן חייבי מיתה תאמר ברובע ונרבע שהן חייבין מיתה. טול לך מה שהבאת אין לי אלא כשנעבדה בו עבירה על פי שני עדים נעבדה בו עבירה על פי עד אחד או על פי הבעלים מנין.

אמר רבי ישמעאל הריני דן ומה אם בעל מום שאין יעידת שני עדים פוסלתו מן האכילה יעידת עד אחד פוסלתו מן ההקרבה. הרובע והנרבע שיעידת שני עדים פוסלת מן האכילה אינה דין שתהא יעידת עד אחד פוסלתו מן ההקרבה.

אמר לו רבי עקיבא לא אם אמרת בבעל מום שמומו בגלוי תאמר ברובע ונרבע שאין מומו בגלוי הואיל ואין מומו בגלוי לא יפסל מעל גבי המזבח. תלמוד לומר מן הבהמה להוציא את הרובע ואת הנרבע

(ט) מן הבקר להוציא את הנעבד והלא דין הוא ומה אם אתנן ומחיר שצפוייהן מותרין פסולין מעל גבי המזבח נעבד שצפוי איסורין אינו דין שיפסל מעל גבי המזבח. או חילוף ומה אתנן ומחיר שהן אסורין על גבי מזבח צפוייהן מותרין נעבד שהוא מותר אינו דין שיהו צפוייו מותרים אתה ביטלת לא תחמד כסף וזהב עליהם ואני אקיימנו לא תחמוד כסף וזהב עליהם ולקחת לך בדבר שאין בו רוח חיים. אבל בדבר שיש בו רוח חיים הואיל והוא מותר יהו צפוייו מותרין תלמוד לומר מן הבקר להוציא את הנעבד

(י) וכשהוא אומר מן הבקר למטן שאין תלמוד לומר אלא להוציא את הטרפה. והלא דין הוא ומה אם בעל מום שהוא מותר בחולין פסול מעל גבי המזבח טריפה שהיא אסורה בחולין אינו דין שתפסל מעל גבי המזבח חלב ודם יוכיחו שהן אסורים בחולין וכשרין על גבי המזבח. לא אם אמרת בחלב ודם שהן מדבר מותר.

תאמר בטרפה שכלה אסורה מליקת העוף תוכיח שכולה אסורה וכשר על גבי המזבח. לא אם אמרת במליקת העוף שקדושתה אוסרתה תאמר בטרפה שאין קדושתה אוסרתה והואיל ואין קדושתה אוסרתה לא תפסל מעל גבי המזבח הא אם השבתה וכשהוא אומר מן הבקר למטן שאין תלמוד לומר אלא להוציא את הטרפה

פסוק יח

(יא) מן הצאן להוציא את המוקצה ומן הצאן להוציא את הנוגח. אמר רבי שמעון אם נאמר רובע למה נאמר נוגח ואם נאמר נוגח למה נאמר רובע לפי שיש ברובע מה שאין בנוגח ובנוגח מה שאין ברובע.

רובע עשה בו את האונס כרצון נוגח לא עשה בו את האונס כרצון. נוגח משלם את הכופר לאחר מיתה רובע אינו משלם את הכופר לאחר מיתה. יש ברובע מה שאין בנעבד ובנעבד מה שאין ברובע. רובע בין שלו בין של אחרים אסור. נעבד שלו אסור של אחרים מותר. רובע צפויי מותרין ונעבד צפויי אסורין. לפיכך צריך הכתוב לומר את כלם

פסוק יט

תקריבו מלמד שהיא באה נדבת שנים והלא דין הוא עולת העוף באה בנדר ובנדבה ועולת בהמה באה בנדר ובנדבה מה עולת העוף שהיא באה בנדר ובנדבה הרי היא באה נדבת שנים אף עולת בהמה שהיא באה בנדר ובנדבה תבא נדבת שנים

(ב) או כלך לדרך זו מנחה באה בנדר ובנדבה ועולת בהמה באה בנדר ובנדבה מה מנחה שהיא באה בנדר ובנדבה אינה באה נדבת שנים אף עולת בהמה שהיא באה בנדר ובנדבה לא תבא נדבת שנים

(ג) נראה למי דומה דנין דבר שכולו עולה לאישים מדבר שכולה עולה לאישים ואל תוכיח מנחה שאין כולה לאישים.

או כלך לדרך זו דנין דבר שהיא באה חובת ציבור מדבר שהיא באה חובת ציבור ואל תוכיח עולת העוף שאינה באה חובת ציבור תלמוד לומר תקריבו מלמד שהיא באה בנדר ובנדבה נדבת שנים

פסוק כ

(ד) קרבנכם מלמד שהיא באה נדבת ציבור והלא דין הוא מנחה באה בנדר ובנדבה ועולת בהמה באה בנדר ובנדבה מה מנחה שהיא באה בנדר ובנדבה אינה באה נדבת ציבור אף עולת בהמה שהיא באה בנדר ובנדבה לא תבא נדבת ציבור

(ה) לא אם אמרת במנחה שאינה באה נדבת שנים תאמר בעולת בהמה שהיא באה נדבת שנים. עולת העוף תוכיח שהיא באה נדבת שנים ואינה באה נדבת ציבור

(ו) לא אם אמרת בעולת העוף שאינה באה חובת ציבור תאמר בעולת בהמה שהיא באה חובת ציבור שלמים יוכיחו שהן באין חובת ציבור ואין באין נדבת ציבור

(ז) אף אתה אל תתמה על עולת בהמה שאע"פ שהיא באה חובת ציבור לא תבא נדבת ציבור. ת"ל קרבנכם מלמד שהיא באה נדבת ציבור

(ח) דין אחר מה אם היחיד שאינו מביא עולת חובה בכל יום אינו דין שיביא עולת בהמה נדבה. לא אם אמרת ביחיד שהוא מביא מנחת נדבה. תאמר בציבור שאינו מביא מנחת נדבה. שותפים יוכיחו שאינן מביאין מנחת נדבה ומביאין עולת בהמה נדבה

(ט) מה לשותפין שהן מביאין עולת בהמה נדבה שכן מביאין עולת העוף נדבה. תאמר שיביא הציבור עולת בהמה נדבה שכן אינו מביא עולת העוף נדבה.

מה לציבור שאינו מביא עולת העוף נדבה שכן אינו מביאה חובה תאמר שלא יביא ציבור עולת בהמה נדבה שכן הוא מביאה חובה והואיל והוא מביאה חובה יביאנה נדבה. מנחה תוכיח שהציבור מביאה חובה ואינו מביאה נדבה

(י) אף אתה אל תתמה על עולת בהמה שאע"פ שהציבור מביאה חובה לא יביאנה נדבה ת"ל קרבנכם מלמד שהיא באה נדבת ציבור

(יא) ד"א את קרבנכם ממקום שהיחיד מביאה משם הציבור מביא

ספרא על ויקרא ה

פסוק כא

שע (א) מה תלמוד לומר "עמיתו" "עמיתו" שתי פעמים?

"עמיתו" פרט לגבוה

"עמיתו" פרט לאחרים.

שעא "וכחש" - יכול אומר לחברו "אכלתי היום" והיום לא אכל "הלכתי לעיר פלוני" והוא לא הלך?

תלמוד לומר "כי תחטא וכחש" - לא אמרתי אלא כחש שקדמו חטא יצא כחש שלא קדמו חטא.

(ב) רבי אומר: "וכיחש בעמיתו בפיקדון או בתשומת יד או בגזל או עשק את עמיתו או מצא אבדה וכיחש בה ונשבע על שקר" - מה אלו מיוחדים? שהן של ממון; יצא אלו שאינם של ממון.

שעב (ג) "ומעלה מעל בה" -

רבי יוסי הגלילי אומר: להביא את קדשים קלים.

בן עזאי אומר: להביא את השלמים. אבא יוסי בן דוסתאי אומר: לא היה בן עזאי אומר אלא בבכור בלבד.

רבי שמעון אומר: אחד קדשי קדשים ואחד קדשים קלים שחייב באחריותו קורא אני בהן "וכיחש בעמיתו" ושאיין חייב באחריותן אין אני קורא בהן "וכיחש בעמיתו".

(ד) רבי עקיבא אומר: מה תלמוד לומר "ומעלה מעל בה"? לפי שהמלוה והלווה והנושא ונותן אינו מלוה ואינו לווה ואינו נושא ואינו נותן אלא בשטר ובעדים לפיכך בזמן שהוא מכחיש מכחיש בעדים ובשטר. אבל המפקיד אצל חברו אינו רוצה שתדע בו נשמה אלא שלישי שביניהם בזמן שהוא מכחיש מכחיש בשלישי שביניהם.

שעג

(ה) "וכחש בעמיתו" - יכול בדברים? ת"ל "בפקדון" שהוא של ממון יצא דבר שאינו של ממון.

(ו) אי מה פיקדון מיוחד שאין לו רשות להוציאו מלוה שיש לו רשות להוציאה מניין? ת"ל "או בתשומת יד".

אי מה אלו ואלו מיוחדים דברים שיש בהן מתנת יד גזל שאין בו מתנת יד מניין? ת"ל "או בגזל".

אי מה אלו ואלו מיוחדים דברים הנטלים מרשות בעלים הכובש שכר שכיר שאינו נוטל מרשות בעלים מניין? ת"ל "או עשק את עמיתו".

אי מה אלו ואלו מיוחדים דברים שדעת שניהם יודעת אבדה שאין דעת שניהם יודעת מניין? ת"ל "או מצא אבדה".

פסוק כב

שעד - "וכחש בה" - ולא במוצאיה.

בן עזאי אומר: שלוש אבידות הן:

היודע בה ולא במוצאיה

במוצאיה ולא בה

לא בה ולא במוצאיה.

שעה

אי מה אלו ואלו מיוחדים דברים שאפשר לדעתן דברים שאי אפשר לדעתן כגון המערב מים ביין מי גלוביא בשמן מי מעיין בדבש חלב חמור בקטב קימוס במור חול בפול עלי גפנים בפילון מניין? ת"ל "על שקר" - על כל דבר שיש שקר.

(ח) אי מה אלו ואלו מיוחדים שאין ניזקים של ממון דברים הניזקים כגון חובל אדם באדם קניין בקניין אדם בקניין קניין באדם מניין? ת"ל "על אחת מכל אשר יעשה לאשמה בה".

שעו

(ט) אי מה אלו ואלו מיוחדים דבר שמשלם עליהם את הקרן תשלומי כפל ותשלומי ארבעה וחמישה והאונס והמפתה והמוציא שמ רע מניין? ת"ל "ומעלה מעל בה" - ריבה.

שעח (י) "אחת" "בה" ו"בהנה" "או מכל" הרי אלו מעוטים פרט לאומר לחברו "חבלת בי בשבת" והוא אומר "לא חבלתי" "הדלקת גדישי בשבת" והוא אומר "לא הדלקתי" אמר לו אביו "חבלת בי עשית בי חבורה" והוא אומר "לא חבלתי בכך לא עשיתי בכך חבורה" ת"ל "אחת" "בה" ו"בהנה" "או מכל" הרי אלו מיעוטים. מה ראית לרבות את אלו ולהוציא את אלו? - אחר שריבה הכתוב מיעט מרבה אני את אלו שאין נדונים עליהם בנפשו ומוציא אני את אלו שנידון עליהם בנפשו.

(יא) רבי שמעון אומר: יכול האומר לחברו "אנסת ופיתית את בתי" והוא אומר "לא אנסתי ולא פיתיתי" "המית שורך את עבדי" והוא אומר "לא המית" אמר לו עבדו "הפלת את שני וסמית את עיני" והוא אומר "לא הפלתי ולא סמיתי" יכול יהא חייב? ת"ל "וכחש בעמיתו בפקדון או בתשומת יד או בגזל או עשק את עמיתו או מצא אבדה וכחש בה ונשבע על שקר" מה אלו מיוחדים שאינם קנסות יצאו אלו שהם קנסות.